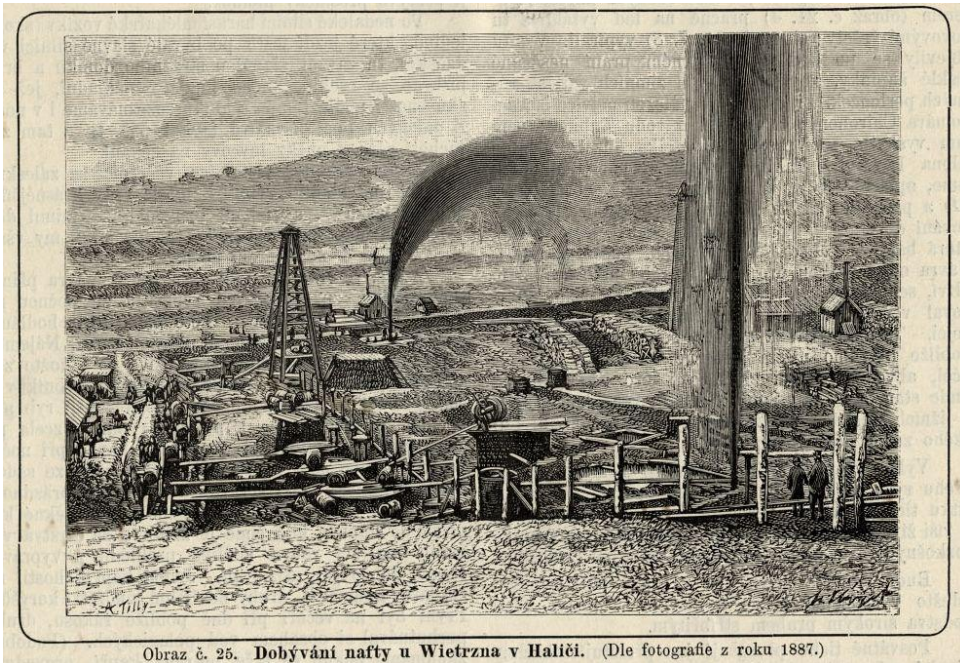

„Kto nie szanuje i nie ceni swojej przeszłości, ten nie jest godzien szacunku terażniejszości, ani prawa do przyszłości”¹

Obraz č. 25. Dobývání nafty u Wietrzna v Haliči. (Dle fotografie z roku 1887.)

Pierwsze w Galicji wybuchy ropy naftowej na kopalni nafty Wietrzno. Drzeworyt w czeskiej prasie

...I chociaż ucichł już gwar kopalnianych, charakterystycznych odgłosów,
zarosły chwastami ścieżki
wiodące do pracy
naftowców,
kopalnie nie
zachwycają już
blaskami światła,
tryskającymi
fontannami ropy,
ani parą,
gwizdami syren.

Ten przemysł,
choć już dziś
nieromantyczny, nie
regionalny...
odległy...

Wciąż jest
wspomnieniem...

Z nami... Wietrzanami

Jerzy Małinowski

WIETRZNO – wieś pod Duklą w Galicji, województwo lwowskie; kopalnie nafty²

W 1865 J. Noth dokonał pierwszych płytkich wierceń, z których tylko dwa wydały niewielkie ilości ropy. Powstanie kopalni i jej prawdziwy rozwój datujemy na lata 1884 – 1886, kiedy to W. Mac Garvey odkrył duże złoża ropy naftowej.

Powstała kopalnia na terenie, której działały dwie spółki: Mac Garvey-
J. Bergheim oraz August Gorayski-Adam Trzeciecki-Karol Klobassa. Wkrótce

powstała trzecia
kierownictwo
Ropianki
która istniała w
Wybudował
stacji kolejowej w
11 VIII 1883
zniszczyła obiekty
miesiącach
głębokości 470 m.
samoczynny silny
150 ton na dobę.
niespotykana do
wieczna kopalnia
produkcję 4000
Światową –

William Henry Mac Garvey *1843 w
Kanadzie, †1914 w Wiedniu, założyciel
kopalni nafty Wietrzno

Na przełomie
przedsiębiorstwem na kopalni Wietrzno było Galicyjskie Karpackie Naftowe
Towarzystwo Akcyjne. W okresie międzywojennym w 1928 kopalnia weszła w
skład koncernu „Małopolska”, a w okresie okupacji podczas II WŚ była kierowana
przez niemiecki koncern „Beskiden Erdöl”. Po 1945 nastąpiła nacjonalizacja i
kopalnia znalazła się w strukturach Państwowego Urzędu Naftowego.

Zenona Suszyckiego. Objął on
kopalni, przeniósł w 1888 z
Praktyczną Szkołę Wiertniczą,
Wietrznie do 1896.
ropociąg długości 14 km do
Krośnie.
powódź zalała i częściowo
kopalniane, ale po dwu
dowiercono szyb, o
z którego nastąpił
wypływ ropy w ilości 140 –
Była to pierwsza,
tej pory erupcja w Galicji. XIX
przez szereg lat dawała
t. Tuż przed Wojną
1400t.

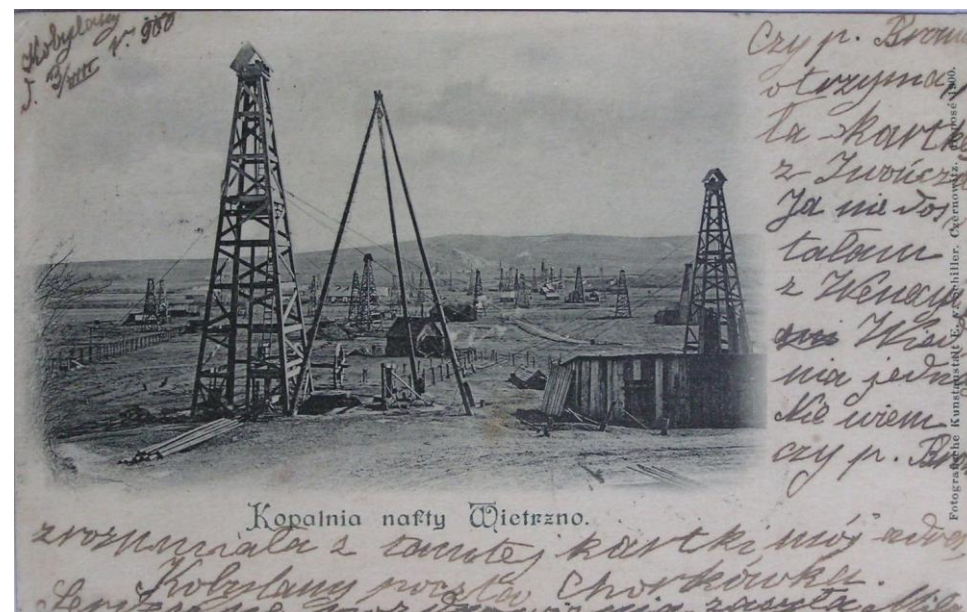
XIX/XX w największym

¹ J. Piłsudski

² M©ARCTA Nowoczesna Encyklopedia Ilustrowana 1938 – zapis nazwy miejscowości

Rok 1887 był bardzo ważny w moich prywatnych stosunkach. Wspominałem już, że jeszcze ojciec mój robił poszukiwania za naftą w Wietrznem, że najlepsze były nadzieje, ale nie było funduszy do zajęcia się tą sprawą na szerszą skalę. Nasz sąsiad Łukasiewicz, który z Klobassą miał wielkie kopalnie nafty w Bóbrce i uchodził za jedynego wówczas człowieka, który cokolwiek o pokładach nafty rozumie, zawsze zresztą mówił, że w Wietrznem nafty nie ma, nie chcąc sobie może robić konkurencji i obawiając się, aby jego źródła nie straciły na obfitości, teren bowiem wietrzeński leżał niżej pasa naftowego w Bóbrce. Gdy się jednak do kraju sprowadziła pani Wiktorowa Klobassowa, Amerykanka z domu, przedsiębiorcza kobieta, namówiła dwóch przedsiębiorców: Mac Garweya, Amerykanina, i Bergheima, Anglika, żeby koniecznie z nią do spółki wietrzeńskie grunty zakontraktowali i tam za naftą wiercili. Bergheim i Mac Garwey niedawno przybyli do Galicji w celach poszukiwania nafty. Bergheim miał niewielki kapitał, ale dużo zręczności w interesach; Mac Garwey był Kanadyjczykiem, nafciarzem z profesji, bardzo tęgim i wytrwałym człowiekiem. Ci panowie zawarli z nami, mną i moją siostrą kontrakt co do eksploatacji niektórych terenów w Wietrznem na podstawie 12 % brutto dochodu od spodziewanej nafty. Po półtora roku pracy otrzymałem 7 stycznia 1887 nareszcie telegram, że w wietrzeńskich kopalniach nastąpił wielki wybuch nafty, że źródła będą bardzo obfite. Była to oczywiście bardzo ważna dla nas wiadomość. Gdybyśmy byli mogli wiercić studnie własnymi siłami, byłibyśmy mieli z nich miliony; ponieważ jednak tylko 12 % dochodu do nas należało, a te 12 % dzieliły się pomiędzy moją siostrę, matkę i mnie, więc trzeba być zadowolonym z bardzo wprawdzie pięknego, ale nie nadzwyczajnego dochodu. W pierwszym miesiącu miałem 250 guldenów. Później czasami blisko 2 000

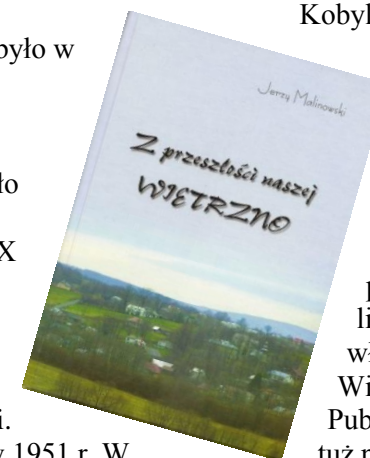
florenów miesięcznie a dzisiaj po latach czternastu (1901), zawsze jeszcze ten miesięczny dochód wynosi około 70 zlr. Wówczas zapisałem sobie w moich notatkach: „Miesiąc dobry, bo w Wietrznem odkryto źródła nafty. Gdyby to jak najprędzej dojsz do niezależności! ...”³

Kopalnia nafty Wietrznem. Pocztówka wydawca Schiller Czerniowce 1900

O naszej małej wiosce położonej w Beskidzie Niskim na Płaskowyżu do Jasiołki głośno było w wieku za sprawą wybuchów ropy założonej w 1884 Wietrznem znane było prehistorycznego przełomie XIX i XX miejscowości za sprawą Chłędowskiego, ziemskich w Ministra dla Galicji. dostępna dopiero w 1951 r. W słynna była z powodu dobrze prosperującej kopalni nafty, gdzie zatrudnienie znalazła znaczna część jej mieszkańców.

Kobyłańskim przylegającym II połowie XIX pierwszych naftowej w Galicji na kopalni. Wcześniej, z istniejącego tu Grodziska. Na w. nazwa naszej pojawiła się ponownie literackich wspomnień K. właściciela dóbr Wietrznem, ówczesnego Publikacja ta mogła być tuż powojennych latach

³ K. Chłędowski Pamiątniki T II